

styli 27 locus

Publicació d'Iniciativa Cultural de la Franja: una eina d'intercanvi literari

Literatura eròtica a la Franja

En aquest número farem un recorregut pels texts eròtics que, de vegades de forma discreta i esporàdica, altres de forma més explícita i continuada, apareixen en l'obra dels nostres escriptors i escriptores. Entre les obres més globalment eròtiques tenim tres narracions; dos de **Susanna Barquín**: *Deliri d'amor* (Quaderns de Cadolles, 2004) i una recopilació dels pensaments de Laura Rudoms, a través de manuscrits i cintes enregistrades abans de morir, per Francesca Satué. És un diàleg de vida i amor durant l'escriptura d'una novel·la inacabada. L'altra, *L'aventura del desig* (Premi Guillem Nicolau 2002) és un mosaic de relats sobre el Desig: l'aventura de viure, de ser l'amo del destí propi. «L'aventura de viure esdevé l'aventura del desig, amb tots les misèries i totes les grandeses que conté» — diu l'autora. Un llibre deliciós, poètic, atrevit i sincer. Finalment, l'obra de Manel Riu i Mir Roy **Manel Riu i Mir Roy: Em dic Mireia (i el meu cony es diu Carlitos)** (2008), una obra que va sorgir d'un seguit de textos escrits a quatre mans i que en alguns moments frueix d'un contingut eròtic/pornogràfic d'alt voltatge.

Quant a la poesia, els més reconeguts dels nostres vats tenen, en diferents fases de la seua producció, la seua vessant eròtica.

Repassant l'*Obra Poètica Completa* de **Desideri Lombarte** (IET, 2002) trobem, a «La pell del teu cos» (p. 86), una descripció del cos femení nu plena de sensualitat i amb metàfores delicades i suggeridores, tal com veiem també en el titulat «Pastoreta» (p. 140). Amb un to menys delicat i més semblant a les tosques «serranes» clàssiques estaria el de

«La bona mossa» (p. 141): «Una masovera / tenia el cul gros / com una pastera...».

En el seu poemari *Voldria ser*, hi ha peces romàntiques com «Mils d'amorets» (p. 123), on l'amor físic i sensual s'adoba amb dolces essències de romer, cireres, en un èxtasi proper al panteisme, o «Als silencis t'estimo» (p. 329): «t'estimo el cos, la boca / la humida boca, els llavis...»

Mític és el poema de «La xica que va a la font» (p. 234) i la seua tornada «de tocar-te et tocara / on te toque el canteret» reproduït a *dojo* per autors com Àngel Villalba, Temps al Temps, etc., sense oblidar la tòrrida descripció del cos femení en «Goig i flors» (p. 433).

L'obra lírica d'**Hèctor Moret** està esquitxada de versos eròtic-amorosos, alguns no exempts de certa

ironia i desencís per l'amarg desamor. Gran part d'aquest cabal es pot trobar a l'apartat «Enfilall d'endrecs» del seu poemari *Al cul del sac trobareu les porqueres*. Títols com «A una noia de La Granja...», «A una noia de Torrent...», «A una esvelta xica valenciana...» i una dotzena més en són un exemple. En «Vergers riberencs», el sexe es disfressa d'al·legoria fructícola. Sol al final d'aquest reguitzell sibil·lí, Eros emergeix de forma mot més explícita: «no passes cap perill si fas un xarrup, / de tant en tant, al rígid palplantat. / Creu-me, ni mossega ni pega crits, / tan sols, quan sent que no pot més, escup.» (*Camp Clos*, p. 250). O en el poema «Midons»: «Has de saber, Secret Delit, / que la cançó no té sentit / si no has tastat mon dur carall» (*Op. Cit.*, p. 256).

L'escriptor i cantautor favarol **Àngel Villalba** té una inacabable llista de versos *picants*, que en les seues paraules «ronden entre lo pi-caresc i l'amorós».

Iniciativa Cultural de la Franja

Publicació d'Iniciativa Cultural de la Franja

Direcció:

Merxe Llop
Mário Sasot

Consell de redacció:

Esteve Betrià
Pep Espluga
Loli Gimeno
Carme Messeguer
Ramon Mur
Artur Quintana

Disseny:

Esteve Betrià
Ricard Solana

Redacció

C/ Major 4

44610 CALACEIT

tempsdefranja@gmail.com

Impressió i producció

Terès & Antolín s.c.
info@teresantolin.com

Dipòsit legal: TE-57/2009

INSTITUT RAMON MUNTANER
Fundació privada dels Centres d'Estudis de Puria Catalana

Entre les cançons d'aquest caire destaquen: «Lo Matarra-nya i l'estiu», «Havanera del riu Algars», «Pensant en Carmen», «Un bocinet d'amor», «La lluna del finestral», etc. Entre els poemes no musicats podem esmentar: «Al safareig de l'hortet», «Campanetes al cervell» i «Jotes d'enamorat».

En el poemari *Manoll* (1997), de **Juli Micolau**, l'eròtica n'és una constant. En la primera part, («D'Eros a Afrodita») es pot rastrejar en poemes com «Engrescat», «Congratulacions», «Cui-xes i mugrons liberals», «Liberals», «Arrima't que fonc», «Pas-sions», «Per a caure de cul», «Boníssima», «Insuperable delí-cia», «Rosa Rosanna», etc. L'obra *D'un sol esclap* (2009) in-clou un poema d'un cert erotisme: «Bàlsam salvat a l'àmfo-ra». En el seu últim poemari, *Aplec* (2022), apareixen mitja dotzena d'*haikus* que es podien qualificar de sensuals i a «Nèc-tar diví», la part final i més extensa del llibre, el tema amo-rós i l'exaltació del cos són visibles als poemes «Al cor del riu», «Flor de sal», «Vent de garbí», «Precís instant», «Perfils», «Llu-minàries a la celístia», i altres.

Quant a la poesia feta per dones tenim referències més o menys explícites dintre d'un poema de temàtica no eròtica, com és el cas de la nonaspina **Merxe Llop**, amb versos d'*Es-clat* (2018). «Explosió còsmica que esclatarà entre les mans

degotades de carícies...» (p. 19), «Que la relació sigo lenta com la primera volta» (p. 26), «Ressuscitaré després de cada mort infinita de clímax tântrics» (p. 71), «Quan t'introduïxes en la meua galera més recòndita, lo meu ventre s'il·lumina com una catedral...» (p. 73), «La sang se m'escapa quan te sento dintre» (p. 75).

Malgrat l'exhaustiva recopilació de què disposem de **Li-teratura oral i popular a la Franja** no hem trobat grans incursions en el camp del sexe o l'erotisme. El que més s'a-proxima a aquests temes són al·lusions escatològiques a llocs comuns amb finalitat lúdica i humorística com en aquesta car-randella numèrica: «Uno, el cul tingues bruno, / Dos, el cos tingues gros, / tres, besa el cul a les someres / quatre, el cul te s'esclate...» (*Bllat colrat*, p.134).

També a les cobles premiades al concurs de **Cobles Ara-goneses en llengua catalana** de l'Ajuntament de Sara-gossa hi ha alguna amb contingut eroguen amorós com una de Carme Alcover: «Les carícies dels teus dits / m'obren totes les entranyes, / se'm descorda la camisa i se m'afluixen les cames».

Merxe Llop i Màrio Sasot

Instruccions pa menjar una figa

Sé que en eixos temps frenètics pot parèixer una bona idea, perquè la recompensa és immediata, però no, sucra d'oli la figa no és una opció. Tot i que fa que la figa s'obre de forma casi immediata, també fa que te perdis tot lo realment interessant de menjar una figa. A més a més, pot acabar convertida en un fi-gall, tot eubert i sense més substància que l'artifici.

Que, què és lo interessant? Pos mira, primer de tot cal apropar-se i eulorar delicadament. No s'ha d'esclafar lo nas damunt la figa, si de cas només fregar-la su-aument i tots los dolços efluvis recorreran lo teu olfacte esclatant al cervell i desfermant les ganes de mossar-la, però pa gaudir-la de ve-ritat cal esperar a que comencen a aparèixer les primeres crivasses que dei-xen al descobert la part més delicada, aquella que queda amagada per la primera pell. Pots passar suau-ment los dits recorrent tota la orografia i si està prou a punt podràs veure com de la part rogisca, aquella que t'excita tots los sentits, apareix una delicada gota. Una gota brillant i d'una dolçor absoluta que te crida a allargar la punta de la llengua i, amb tota la suavitat del món, llepar i assaborir lo

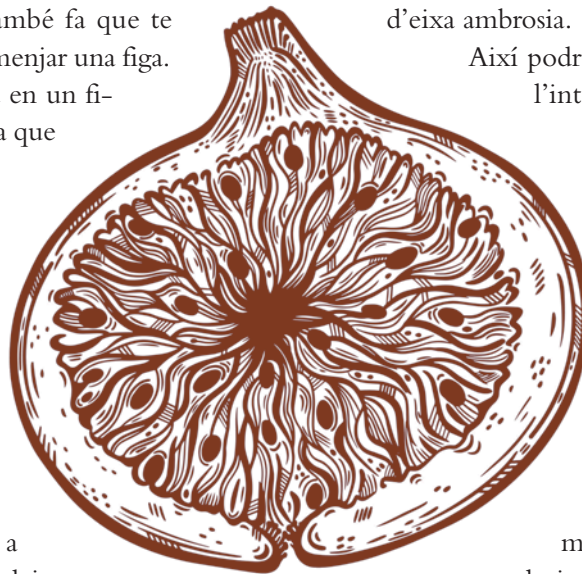
nèctar que regalima de la figa ja a punt pa ser menjada. Així la pots anar llepar i succionant i deixar que los llavis, la seua comissura, la barbeta i bona part de la cara s'aplenen d'eixa ambrosia.

Així podràs avançar fins a arribar finalment a l'interior, allà agon la figa batega, allà agon s'amaguen les petites llavors que ballaran dintre la teua boca i ara sí, ara ja pots devorar-la sense més contemplació que lo plaer compartit.

Quan acabis, aprofita lo mo-ment de calma i relax que se-gueix al clímax que acabes de gaudir gitat al peu del tronc de la figuera. Tanca los ulls i deixa que l'aroma de les figues que van madurant envaeixi les teues foses na-sals, i que les gotetes de nèctar de les figues que pengen de l'arbre caiguen damunt del teu cos, i tanca los ulls i somia, somia en figues i figueres mentre te carregues de la energia màgica que t'envolta.

En acabar, acomiada't amb la seguretat que, més prompte que tard, tornaràs a caure en la temptació de la figa.

Patrici Barquín Castañ

Amb una mà

Quan Jean-Jacques Rousseau es referia a aquells llibres que una dona elegant de món troba incòmodes perquè només poden ser llegits amb una mà (*Confessions*), parlava de la literatura eròtica, que en el segle XVIII era una forma de rebel·lia i de llibertat. El plaer sexual, també i sobretot escrit, volia reivindicar l'individu enfront dels convencionalismes.

En aquell temps, François Marie Arouet, Voltaire, tenia al voltant de 50 anys quan va iniciar una relació si més no d'efervescència epistolar amb la seva nebotda Marie-Louise Mignot Denis, Madame Denis, 19 anys menor que ell. Ariel Arango, en el llibre *Las malas palabras*, recull una de les frases que va escriure Voltaire a Madame Denis en una carta apassionada de desembre de 1745:

Vi baccio mille volte. La mia anima baccia la vostra, mio cazzo, mio cuore sono innamorati di voi. Baccio el vostro gentil culo e tutta la vostra persona.

Traduïda seria: «Us beso mil vegades. La meva ànima besa la vostra, la meva polla, el meu cor, estan enamorats de vós. Us beso el preciós cul i tota la vostra persona».

Arango, convençut de la fortalesa de les males paraules, proposa una relectura amb una traducció més lleugera, en castellà. La versió catalana podria ser: «Us beso mil vegades. La meva ànima besa la vostra, el meu penis, el meu cor, estan enamorats de vós. Us beso el preciós darrere i tota la vostra persona».

Com Arango, penso que l'elecció de les paraules és important a l'hora de decidir el to en la comunicació. 'Penis' és un terme més mèdic que amorós o passional. I 'darrere', darrere és una fórmula astringent, com si diguéssim el Fortasec dels ardors genitals. Polla i cul, en canvi, són termes exactes en un diàleg escalfat. Diria que si hagués de fer un tractat de la polla, voldria ser tan inspiradora com Marina Mayoral a *La sombra del ángel*.

La polla... ¡perdón, perdón, perdón!, ya sé que no te gusta esa palabra, pero a mí, "pene" me suena a consulta médica, a consulta del seguro, ni siquiera a médico de pago. Y "falo" demasiado culto: "símbolo fálico". Como tú te pasas la vida hablando de símbolos lo encuentras normal, pero a mí me suena raro, en la vida corriente nadie dice falo. Y "pito" queda ridículo, es como una polla pequeñita, reconócelo, no puedes decir "tiene un pito magnífico" porque parece una contradicción, y "picha" lo mismo, hasta queda mejor en diminutivo, es lo que se les dice a los niños: "¡Ay, qué pichita tan bonita tiene mi nene!".

Y "cipote" suena a grande, pero a basto. Yo, al ángel, no me lo imagino con cipote. Al ángel lo veo como una estatua de oro, y las estatuas no tienen cipote..."

Priap (1751, Pietro Santi Bartoli i Niccolò Galeotti)

Ni Voltaire ni Mayoral són autors de literatura eròtica en el sentit que l'erotisme no és una part fonamental i principal de la seva obra.

I, tanmateix, tots dos utilitzen males paraules (en termes d'Ariel Arango), perquè les males paraules, com les males idees, són una font de pensament lateral que desboquen la imaginació. Ells i altres grans han incorporat a les seves obres experiències eròtiques, però no n'han dedicat el gruix a l'erotisme. I és que, com diu Vargas Llosa, hi ha erotisme en grans obres literàries, però no hi ha gran literatura eròtica. Perquè, finalment, pàgines i pàgines de mecànica resulten pobres i insulses.

Jo no crec haver escrit mai literatura eròtica (tampoc gran literatura). Penso que he escrit sobre emocions i sobre el sentit de la vida, que a vegades és tan fràgil que trenca, i altres es presenta com una molèstia. Entre mitges, escenes sexuals, o desig, o pensaments impurs. Algun somni tal vegada, dels que fan mal. «Fort dolor és al despertar qui bon somni somnia», com deia Plaerdemavida a *Tirant lo Blanc*.

No hauria de sorprendre que aquestes escenes s'hagin magnificat, perquè, malgrat la banalització de l'erotisme, encara queden dones —i homes— elegants de món que el troben incòmode.

Susanna Barquín

Retorn als inicis

Laia Solè

Què ha passat?

Retorn als inicis.

Què m'has fet?

M'has despertat els vicis.

Com ho has aconseguit?

M'has alleugerat el neguit.

I aquell neguit envoltant

de papallones precioses

que ara volen des de la llibertat

són símbol del teu record acalorat.

Ítaques

Blanca Deusad Ayala

He trobat espigues de pi,
carraca estrellada
en el camí.
Algunes flors de jonc,
rodejades d'estels d'heura,
m'han acompanyat en el rumb.
He viatjat pel mar,
entre onades,
fugint de la vida monòtona,
aferrada a les hores passades.
La fruïció dels dies fugits ha retornat,
dibuixats en un nova vida.
Un nou sender,
ric de petxines i cargolets.
Tot el camí ple de les ítaques
que hi ha en mi.
Més enllà de monòlits de pedra,
he traspassat un temps.
Viu, en l'ahir, viu, en l'avenir

(Primer poema del seu recull *Europa, en el viatge*)

Per Godebska i Enone

Juli Micolau

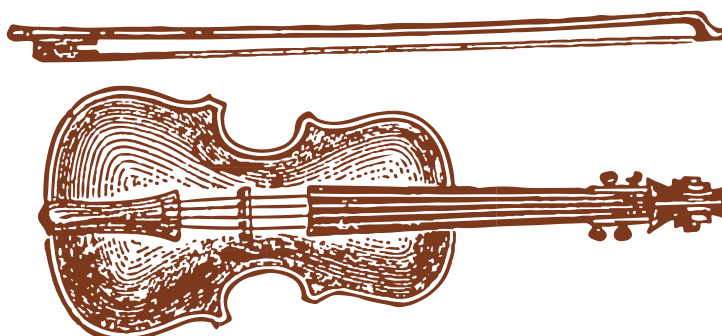
Podien sentir-se túrgids i contents. Observaven un perfil venust.
Miraven un vestit verd cenyit a la carn del cos. La carn del cos
ensenyava la flama, desig imminent, temptació d'escot i l' esgall,
l'atracció inevitable del sexe. La temperatura ambient,
el preludi d'una nit ardent, era el pas previ al nimfeu,
les filles dels déus fluvials; la nàia de cos dolç
eixint d'un bany animat d'amor. El dors tangible de la musa
i els seus ulls i els seus pits i les seues mans. També
l'existència d'un cavall alat i el passeig, a galop volant
amb permís del món celest de Pegàs i de la llum d'estels.
Necessitaven plasmar els secrets, el joc impur i el gest obert.
Dels rius, fonts i llacs fluïen els fluids passionals,
derivaven el cos ardent cap al moment immens.
Volien viure en una estança els tast de la carn,
el desig etern, el goig fugaç, l'intent íntim,
l'atreuiment vençut per l'instint salvatge i fèril,
definint-se lliures al paradís, desperts a l'instant.
I la deessa tel·lúrica, la Magna Mater
de cor conegut i sentiment lleial
oferia el beneplàcit per estar junts
i unir-se per a fusionar-se,
definitivament!!

Amb tu

M Llop

El teu arc de violí turgent
frega les cordes de la meua senda,
em llanço en un vol de tremolors, àries i gemecs.
Modeles amb art les parets ocultes,
em sento empesa cap al fons,
cap a un riu, foc i espills.

Entres a la caverna de la meua ment,
violes la ràbia i el crit
banyats per l'aigua interior.

Convivència

Mercedes Solsona

La soledat també ets tu,
aquest buit que crees,
el flaïr que precedeix a l'absència.
Allò que perd la memòria
ho guanya la imaginació:
lo bocí de nantros que no tenim
i que, sense saber-ho, l'omple,
lo mimes com si el tinguesses.

La vida és un puial d'arena
que suporta l'instant:
allò que no es pasta no existeix,
lo que no s'amassa, fuig.

Distància

Vicent Pallarés Pascual

Poso distància amb la imatge,
trenco el setge
i arrapo el mur des d'on el record brilla.

Estranya incandescència.